

✓ تغییر شکل و کجی ناشی از شکستگی

❖ علل شایع

شکستگی استخوان‌های ساعد می‌تواند به علت ضربه غیر مستقیم ایجاد شود مانند زمانی که فرد در حین زمین خوردن دستش را حائل قرار داده و با کف دست زمین می‌خورد و یا ممکن است ضربه مستقیم باشد مانند زمانی که با چوب‌دستی محکم به ساعد کوبیده می‌شود.

❖ عوارض احتمالی

به دنبال شکستگی ساعد عوارض زیر در فرد ممکن است بروز نماید:

- ✓ عوارض پوستی بر اثر پاره شدن پوست روی استخوان و عوارض عروق و عصبی
- ✓ جوش نخوردن شکستگی
- ✓ بد جوش خوردن شکستگی
- ✓ آتروفی سودک که با این علائم همراه است: دست بیمار متورم و دردناک، قرمز و گرم شده و پوست روی آن براق می‌شود

❖ تشخیص

پزشک جهت تایید شکستگی اقدامات تشخیصی زیر را انجام می‌دهد:

❖ شرح بیماری

ساعد دو استخوان بنام رادیوس یا زند بالایی و اولنا یا زند پایینی دارد. اگر سر پا بایستیم و دست‌های خود را در کنار تنه خود آویزان کنیم به طوری که کف دست‌ها به طرف جلو باشد، استخوانی از ساعد که به تنه نزدیک‌تر است را اولنا و به استخوانی که از تنه دورتر است استخوان رادیوس می‌گویند. شکستگی ساعد ممکن است به صورت شکستگی یکی از استخوان‌های رادیوس یا اولنا بوده و یا ممکن است هر دو استخوان‌ها شکسته شوند. در هر صورت درمان آن یکسان است.

❖ انواع شکستگی ساعد

- ✓ شکستگی عرضی مایل یا چند قطعه ای
- ✓ شکستگی مارپیچی که در اثر نیروی چرخشی غیر مستقیم مانند سقوط روی دست ایجاد می‌شود.

❖ علائم

فردی که دچار شکستگی ساعد می‌شود علائم زیر در فرد بروز می‌نماید:

- ✓ ضعف و کرختی انگشتان دست
- ✓ درد شدید در ناحیه
- ✓ در لحظه شکستگی بیمار صدا و احساس خرد شدن چیزی را در ساعد خود تجربه می‌کند و به دنبال آن نیز اصطکاک دو قطعه شکسته را در بازو به شکل ناراحت کننده‌ای، توام با درد ذکر می‌کند.
- ✓ عدم حرکت انگشتان دست
- ✓ تورم و کبودی ناحیه شکستگی

بیمارستان شهید اشرفی خمینی شهر

شکستگی ساعد

(استخوان رادیوس)

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

✓ در فواصل منظم و مشخص شده توسط پزشک جهت ادامه درمان

در صورت داشتن گچ با مشاهده علائم زیر:

- درد شدید در اندام‌های صدمه دیده که با ضد دردهای معمولی تسکین نیابد.
 - گزگز و مور مور انتهای اندام مبتلا
 - سردی، رنگ پریدگی و یا کبودی انگشتان در انتهای عضو گچ گرفته شده
 - هر گونه ترک، شکستگی یا نرمی در گچ
 - افزایش ورم انگشتان دست حتی پس از قراردادن عضو گچ گرفته بالاتر از قلب
 - بوی غیر طبیعی یا نامطبوع و یا ترشح از گچ
- ✓ در صورت انجام عمل جراحی و وجود زخم با مشاهده علائم زیر:

- درد و قرمزی در محل زخم
- ترشح چرکی از زخم
- تب و لرز
- بی‌اشتهایی

✓ در روش معمول طی عمل جراحی دو قطعه شکسته در مجاورت یکدیگر قرار گرفته و با پیچ و پلاک ثابت می‌شود. در موارد خاصی از میله‌های داخل استخوان یا ثابت کننده‌های خارجی برای بی‌حرکت نمودن قطعات شکسته در وضعیت اصلاح شده استفاده می‌شود.

❖ فعالیت

فردی که دچار شکستگی ساعد شده است لازم است فعالیت خود را به صورت زیر تنظیم نماید:

✓ سعی کنید هر چه سریع‌تر از تخت خارج شوید.

✓ از انجام ورزش‌های سنگین و ورزش‌هایی که احتمال ضربه به محل شکستگی یا سقوط وجود دارد خودداری نمایید.

✓ با اجازه پزشک می‌توانید ورزش‌های سبک مانند پیاده روی انجام دهید.

❖ رژیم غذایی و تغذیه

فردی که دچار شکستگی ساعد می‌شود لازم است رژیم غذایی خود را به صورت زیر تنظیم نماید:

✓ برای تسریع التیام بافت نرم و استخوان، رژیم غذایی پرپروتئین و پرکالری استفاده کنید.

✓ جهت پیشگیری از یبوست از رژیم پرفیبر (میوه‌ها و سبزیجات) حاوی سبوس و مایعات فراوان استفاده کنید.

✓ صرف سبزیجات و مرکبات و آب میوه‌های تازه حاوی ویتامین C، می‌تواند به بهبود سریع‌تر زخم کمک کند.

✓ از مصرف موادی که موجب دفع کلسیم از ادرار می‌شود مانند مواد کافئین دار (قهوه و نوشابه)، مشروبات الکلی، گوشت قرمز خودداری نمایید.

✓ گرفتن شرح حال، معاینه بالینی و بررسی توانایی فرد در باز کردن انگشتان

✓ رادیوگرافی ساده

❖ درمان

✓ **بدون عمل جراحی:** در اکثر موارد می‌توان این شکستگی را بدون عمل جراحی و با استفاده از گچ‌گیری درمان نمود. گچ معمولاً بعد از شش هفته خارج می‌شود. پس از خارج کردن گچ، مچ دست بیمار قدری محدودیت حرکت خواهد داشت. در این زمان بیمار باید تحت نظر پزشک معالج یا فیزیوتراپ نرمش‌های خاصی را برای افزایش دامنه حرکتی مچ دست و تقویت عضلات ساعد انجام دهد.

✓ **عمل جراحی:** در صورت وجود موارد زیر جهت درمان شکستگی از عمل جراحی استفاده می‌شود:

- اگر شکستگی‌ها متعدد باشند.
- عروق آسیب دیده باشد.
- فرد بسیار چاق باشد.
- شکستگی از نوع باز باشد.
- درمان غیر جراحی منجر به جوش خوردن نشده باشد.
- جابه‌جایی قطعات شکستگی زیاد باشد.

